

4.05.2020r.

Temat: Ćwiczenia kompozycyjne i stylistyczne – charakterystyka postaci.

I Ćwiczenia wstępne.

1. Połóżcie przed sobą jabłko i pomarańczę (mogą być inne owoce). Porównajmy te dwa owoce, określając różnice i podobieństwa w smaku, zapachu, dotyku, wyglądzie. (można je sobie zapisać na kartce).
2. Zapiszcie w zeszycie przykłady bohaterów z różnych tekstów kultury, łącząc ich w pary według podanych kluczy: pozytywni, negatywni, komiczni, odrażający, ciekawi, inteligentni, samotni, tchórzliwi. (trzy pary bohaterów)

II Wpisujemy do zeszytu:

Charakterystyka porównawcza – forma wypowiedzi, w której porównujemy co najmniej dwie postaci, ukazując podobieństwa i różnice między nimi.

Aby napisać charakterystykę porównawczą, należy:

1. Zgromadzić i uporządkować informacje dotyczące postaci.
2. Wybrać zasadę kompozycyjną, czyli porządek porównywania:
- całościowo opisujemy najpierw jedną, a potem drugą postać, a w zakończeniu formułujemy wnioski dotyczące podobieństw i różnic między nimi
albo
– charakteryzujemy raz jedną, raz drugą postać pod kątem przyjętego kryterium , np. jakiegoś problemu lub cech(wyglądu, usposobienia, charakteru, osobowości).
3. Napisać plan pracy.
4. Trzymać się planu, zaznaczając kolejność punktów akapitami.

III Czytamy i analizujemy charakterystykę porównawczą Cześnika i Rejenta – bohaterów „Zemsty”.
(Podręcznik str. 159,160)

Odpowiadamy sobie na pytanie:

Jaką metodę porównywania bohaterów zastosowano w tekście? (Patrz pkt.2. powyżej)

IV Rekonstruujemy plan wypowiedzi. (w zeszycie).

4.05.2020r.

Temat: „Ci dwaj wadzili się dosłownie przy każdej okazji” – charakterystyka porównawcza Snowballa i Napoleona.

Korzystając z wiadomości z poprzedniej lekcji oraz poniżej zgromadzonych materiałów, piszemy charakterystykę porównawczą Snowballa i Napoleona.

Jako kryterium charakterystyki postaci przyjmujemy cechy bohaterów oraz ideały, którymi kierowali się w konflikcie o dominację.

	SNOWBALL	NAPOLEON
Najważniejsze cechy	„Był bardziej ruchliwy, bardziej wygadany i bystrzejszy, jednak nie posiadał, jak sądzono, tak silnego charakteru jak tamten.”	„Był sporym knurem rasy Berkshire o dzikim wyglądzie, jedynym z tej rasy na folwarku; choć nie był zeń najlepszy mówca, znano go z tego, że potrafi postawić na swoim.”
Działania podjęte po powstaniu	Organizował komitety i inne stowarzyszenia, które miały na celu lepszą organizację pracy i życia na folwarku, jednak ich działania nie przyniosły oczekiwanego rezultatu. Zajął się też kursami czytania i pisanie, które okazały się dobrym pomysłem. Tłumaczył zwierzętom zasady Animalizmu i upraszczał jego sformułowania, tak aby wszystkie zwierzęta zrozumiały, o co chodzi.	Według niego priorytetem było odpowiednie wychowanie młodzieży. W tym celu sam postanowił się zająć wychowaniem szczeniąt.
Postawa w Bitwie pod Oborą	Dowodził operacją obronną, miał obmyślaną strategię i wydawał rozsądne rozkazy, co doprowadziło do rychłego sukcesu. Sam również dzielnie walczył i nawet został ranny.	Nie wspomina się o jakimkolwiek jego udziale w bitwie.
Inicjatywy, pomysły mające na celu usprawnienie funkcjonowania folwarku	Studiował pisma rolnicze i snuł plany rozmaitych nowości i ulepszeń, np. założenia drenów, silosów, opracował też system nawożenia pól. Uważał, że życie i pracę ułatwi zwierzętom budowa wiatraka, miał dokładnie przemyślaną jej koncepcję i na podstawie fachowej literatury opracował szczegółowe plany budowy.	Niczego nie proponował. Uważał, że pomysły Snowballa są nic niewarte, był przeciwny budowie wiatraka, niweczył wszelkie plany z tym związane. Odwracał uwagę zwierząt od wiatraka, odwołując się do podstawowej potrzeby zwierząt – produkcji żywności.
Zyskiwanie stronników	Wygłaszał płomiennie przemowy, w których roztaczał przed zwierzętami wizję maszyn zastępujących je w pracy.	Kaptował klakierów w postaci owiec bezmyślnie skandujących hasła propagandowe
Stanowisko w kwestii obrony folwarku	Opowiadał się za tym, aby uświadamiać zwierzęta z sąsiednich folwarków i wzniecać wśród nich bunt. Wychodził bowiem z założenia, że gdy wszędzie wybuchną powstania, zniknie potrzeba obrony.	Uważał, że zwierzęta powinny się postarać o broń palną i w ten sposób zapewnić sobie obronę.

Wnioski końcowe	Był energiczny, elokwentny, inteligentny, pomysłowy, odważny. Można przypuszczać, że miał na względzie przede wszystkim dobro farmy i innych zwierząt.	Był małomówny, ale uparty, konsekwentny, bezwzględny w dążeniu do celu. Jego zachowania mogą świadczyć o tchórzliwości i ograniczoności, ale jednocześnie o sprycie i przebiegłości.
-----------------	--	--

Zastanówmy się nad następującymi zagadnieniami:

- Kto był inicjatorem konfliktu o władzę w folwarku?
- Jak zakończył się ów konflikt? Kto i w jaki sposób pokonał przeciwnika?
- Od kiedy i w jaki sposób Napoleon przygotowywał się do wyeliminowania Snowballa ze społeczności Folwarku Zwierzęcego?
- Dlaczego Napoleonowi nie wystarczyło wygnanie Snowballa i mimo jego nieobecności nadal go oczerniał?
- Jak Napoleon później tworzył swój wizerunek przywódcy? Na czym oparł swój autorytet?

Odpowiadając na powyższe pytania, powinniście zwrócić uwagę na fakt, że to głównie **Napoleon** wywoływał konflikty. Narrator w jednej z charakterystyk sugeruje, że **odznaczał się on silnym charakterem i potrafił postawić na swoim**. Zapewne miał ogromne ambicje, ale nie dorównywał Snowballowi błyskotliwością, elokwencją i inteligencją. W przeciwieństwie do niego niewiele miał też do zaproponowania zwierzętom. Dlatego szybko **zrozumiał, że aby spełnić swe ambicje, musi się uciec do podstępów i siły**. Stąd pomysł wychowywania szczeniąt, które stały się jego strażą przyboczną, gotową spełnić każde polecenie. Wychowane w izolacji i najprawdopodobniej nienawiści do innych zwierząt, traktowały je jak wrogów. Te cechy psów wykorzystał Napoleon, żeby pozbyć się rywala raz na zawsze. Jednak wygnanie Snowballa mu nie wystarczyło. Być może się obawiał, że zwierzęta, pomnie zasług Snowballa, nie wyrzucą go tak szybko z pamięci. Dlatego **rozpoczął kampanię propagandową** przeciwko swojemu przeciwnikowi – który nie mógł się bronić – oskarżając go o skrytą działalność mającą na celu zniweczenie osiągnięć powstania i doprowadzenie do upadku Folwarku Zwierzęcego. Od momentu pozbycia się rywala **Napoleon stał się jedynowładcą**. Przypisał sobie zasługi Snowballa, ograniczył kontakty ze zwierzętami, tworząc w ten sposób dystans między sobą a nimi i zaznaczając swoją wyższość. Jeżeli pokazywał się publicznie, to zawsze w eskorcie psów. Później wziął do swego orszaku koguta, czyniąc ze swoich przechadzek paradę. Z zadowoleniem przyjmował wszelkie przejawy uwielbienia w postaci nadawanych mu tytułów czy śpiewanych na jego cześć pieśni. To wszystko czyniło zeń postać wyjątkową, która jednocześnie budziła coraz większy lęk i nieufność.

ZADANIE 1. CHARAKTERYSTYKA PORÓWNAWCZA SNOWBALLA I NAPOLEONA(PRACA PISEMNA)

ZADANIE 2. Przygotuj informacje o sytuacji politycznej w Rosji w I połowie XX wieku.

6.05.2020r.

7.05.2020r.

Temat: Folwark zwierzęcy George'a Orwella - utwór alegoryczny. (2 godz. lekcyjne)

Alegoria -(wpisujemy znaczenie słowa – podręcznik str. 361)

Przykłady poznanych tekstów kultury, w których zastosowano alegorię:

- bajki Ignacego Krasickiego – przypomnienie cech zwierzęcych bohaterów bajek, np.

– lew – siła i władczość

– lis – spryt, przebiegłość

– małpa – głupota

– wół – pracowitość, siła fizyczna, ociążałość umysłowa

- nowela Henryka Sienkiewicza *Legenda żeglarska*

- *Sqd Ostateczny* Hansa Memlinga

Alegoria służy:

- ukazaniu:

– ludzkich wad i zalet,

– relacji międzyludzkich na różnych poziomach zależności, m.in. władza – społeczeństwo,

– sytuacji w państwie,

- krytyce ukazanych zjawisk, problemów,

- wzbudzeniu refleksji w odbiorcy.

Co sprawia, że utwór George'a Orwella możemy uznać za alegorię?

1. Zwierzęcy bohaterowie i ich ludzkie cechy.

POSTAĆ/POSTACI	CECHY	TYP CZŁOWIEKA/LUDZI	ZWIĄZKI FRAZEOLOGICZNE
świnie	inteligencja, przebiegłość, władczość, nieuczciwość, zakłamanie, fałsz, obłuda, wygodnictwo	władca	być świnią, zachować się po świńsku, zrobić komuś świństwo, podłożyć świnię
Major	rozsądek, doświadczenie, mądrość życiowa	charyzmatyczny przywódca	
Squealer	elokwencja, pomysłowość, bystrość umysłu, umiejętność wybrnięcia z każdej sytuacji	szef propagandy	
konie	lojalność, ufność, wierność, idealizm, pracowitość	robotnicy	silny jak koń, zrobić kogoś w konia, chodzić jak koń w kieracie, pracować jak koń, końskie zdrowie
Molly	wewnętrzna pustota, próżność, egoizm	jednostka niezaangażowana	
psy	inteligencja,	aparatus przymusu	zły pies, szczuć kogoś

	agresywność, służalczość		psiem, psia wierność, szczerzyć kły
owce	głupota, ciemnota, bezmyślność, bezwzględność, posłuszeństwo	klakierzy, tchórze	owczy pęd, chodzić jak błędna owca
kot	spryt, umiejętność dostosowania się do sytuacji, lizusostwo, brak własnego zdania	konformista	kot zawsze spada na cztery łapy, łasić się jak kot, chodzić jak kot własnymi ścieżkami
osioł Benjamin	małomówność, nieufność, dystansowanie się do sytuacji, odwaga wyrażania własnych sądów, krytycyzm, trwanie przy swoim	sceptyk	uparty jak osioł

2. Folwark ukazany jako państwo, w którym źle sprawowane rządy doprowadzają do buntu społeczeństwa, obalenia władzy i ustanowienia nowych porządków.

3. Wyraźne i zamierzone aluzje historyczne oraz polityczne.

Rosja w I połowie XX wieku:

- przestarzały system feudalny, absolutna władza cara, ciężkie warunki życia najniższych warstw społecznych,
- wybuch rewolucji październikowej w 1917 r. jako wyraz buntu przeciwko uciskowi,
- ustanowienie nowych porządków – przejście władzy przez lud,
- powołanie komisarzy ludowych, spośród których wyłoni się grupa przywódców,
- przejście przez komisarzy władzy i stopniowe stawanie się uprzywilejowaną grupą,
- konflikty w elitach sprawujących władzę,
- wysunięcie się (po śmierci Lenina) na plan pierwszy Józefa Stalina, który w bezwzględny sposób pozbywa się wszelkich przeciwników i sprawuje władzę absolutną opartą na całkowitym podporządkowaniu sobie społeczeństwa,
- zapanowanie terroru – zastraszanie, stworzenie systemu donosicielstwa, powołanie służb specjalnych (NKWD) do śledzenia poczynań obywateli, masowe aresztowania i mordy (czystki), zmuszanie do składania samokrytyki i przyznawania się do niepopelnionych win, preparowanie fałszywych oskarżeń, zakładanie łagrów dla więźniów politycznych,
- doniosła rola propagandy w tworzeniu fałszywego obrazu rzeczywistości i manipulowaniu społeczeństwem,
- stworzenie specyficznego języka służącego propagandzie,
- zastąpienie obalonego caratu nową formą władzy totalnej opartej na ucisku społeczeństwa i przywilejach grupy rządzącej.

4. Podobieństwo sytuacji fikcyjnych w powieści George'a Orwella do wydarzeń historycznych.

- ciężka sytuacja zwierząt w Folwarku Dworskim,
- powstanie przygotowane przez Majora,
- ustalenie nowych zasad i pojawienie się przywódców,

- stopniowe przyznawanie sobie coraz większych przywilejów przez przywódców kosztem innych zwierząt,
- konflikt między Napoleonem a Snowballem,
- wyłonienie się jedynowładcy Napoleona,
- wprowadzenie terroru w Folwarku Zwierzęcym,
- psy jako aparat przymusu, a jednocześnie ochrona Napoleona,
- oskarżenia zwierząt o złą wolę; wprowadzenie kary śmierci,
- manipulator i propagandzista Squealer sprawnie i przekonująco tłumaczący wszelkie niegodziwości władzy,
- owce jako narzędzie propagandy,
- upodobnienie się świń się do ludzi, czyli poprzedniej, obalonej władzy.

Zapisanie wniosków.

Folwark Zwierzęcy to powieść-alegoria, ponieważ:

- dosłowna warstwa znaczeniowa utworu jest tylko pretekstem do ukazania prawdy o systemie totalitarnym (niemal analogicznym do komunistycznego),
- niczego w powieści nie można traktować dosłownie,
- pod postaciami zwierząt kryją się typowe ludzkie postawy,
- przedstawione w książce wydarzenia stanowią zamierzoną aluzję do autentycznych wydarzeń historycznych i politycznych, są czytelne dla osób znających historię Rosji.

7.95.2020r.

Temat: Boxer – postać tragiczna.

1. Odczytujemy fragmenty charakteryzujące Boxera – prezentujące jego cechy fizyczne i umysłowe, np.

„Boxer był ogromnym koniskiem, wysokim prawie na dwa metry i silnym jak dwa zwykłe konie. Biały pasek na nosie nadawał mu cokolwiek tępawy wygląd; istotnie, nie grzeszył mądrością, jednak cieszył się ogólnym poważaniem ze względu na niezłomny charakter i niezwykłą siłę”.

„Boxer nigdy nie zdołał wyjść poza literę D. [...] Bywało wszakże, że zdołał zapamiętać E, F, G i H, ale gdy już nauczył się ich na pamięć, okazywało się, że zapomniał A, B, C i D”.

„Zwierzęta nie osiągnęłyby wiele, gdyby nie Boxer, którego siła dorównywała chyba sile pozostałych mieszkańców folwarku razem”.

2. Zapisujemy wnioski na podstawie powyższych fragmentów.

Boxer:

- **pocziwe, proste zwierzę,**
- **jego największe atuty to siła fizyczna i pracowitość,**
- **jego słabość to ograniczone możliwości intelektualne,**
- **cieszy się szacunkiem innych zwierząt.**

3. **Stosunek Boxera do wydarzeń na farmie.** (tabelę wydrukujcie i wklejcie do zeszytu)

WYDARZENIE	POSTAWA BOXERA
konspiracja w Folwarku – przygotowania do	– uznał autorytet świń

powstania	<ul style="list-style-type: none"> – nie opuścił ani jednego spotkania – chłonął wszystko, co usłyszał
zwycięstwo i przejęcie Folwarku przez zwierzęta	<ul style="list-style-type: none"> – rygorystycznie przestrzegał zaleceń dotyczących niszczenia wszelkich śladów po człowieku – „pracował nadzwyczaj ciężko [...], wykonywał robotę nie jednego, lecz trzech koni” – był zawsze gotów do wykonania najtrudniejszych zadań – wstawał wcześniej niż inne zwierzęta i nadrabiał zaległości tam, gdzie czas najbardziej naglił – jego dewizą było: „będę pracował jeszcze więcej” – uczył się czytać, lecz bez efektów
Bitwa pod Oborą	<ul style="list-style-type: none"> – stając dęba i wymachując podkutymi żelazem kopytami, swoją potężną sylwetką wzbudził strach u przeciwników – kopnął w głowę chłopca stajennego i przekonany, że go zabił, bardzo ów fakt przeżywał, gdyż nie chciał nikogo zabijać, nawet ludzi – dostał odznaczenie „Bohater Zwierzęcy Pierwszej Klasy”
budowa wiatraka	<ul style="list-style-type: none"> – dzięki sile fizycznej i pracowitości odegrał kluczową rolę w budowie wiatraka – pomagał zwierzętom, gdy te nie dawały rady dźwigać potężnych kamieni – zjawiał się wszędzie tam, gdzie był potrzebny – pracował z oddaniem ponad siły, nawet w czasie wolnym od pracy – nie przejmował się ostrzeżeniami Clover, która radziła mu, by uważał na siebie i nie przeciążał mięśni
manipulacje świń	<ul style="list-style-type: none"> – zaakceptował przywileje świń – wierzył, że wszelkie decyzje i działania świń mają na względzie dobro folwarku i wszystkich zwierząt – był przekonany, że „Napoleon ma zawsze rację”
oskarżenia pod adresem Snowballa	<ul style="list-style-type: none"> – starał się bronić jego dobrego imienia – wspominał jego zasługi – ostatecznie jednak uznał w tej sprawie racje Napoleona
egzekucja rzekomych zdrajców	<ul style="list-style-type: none"> – próbował powstrzymać psy, które odgrywały rolę katów – po raz kolejny uznał autorytet Napoleona – nie mógł zrozumieć, dlaczego do tego doszło – szukał winy w sobie – postanowił wstawać jeszcze wcześniej i jeszcze ciężiej pracować

krwawa bitwa z Frederickiem i jego ludźmi	<ul style="list-style-type: none"> – dzielnie walczył i odniósł poważne obrażenia – był oburzony kanonadą na część zwycięstwa, gdyż uważał, że ofiary wśród zwierząt i zniszczenie wiatraka zasługiwały raczej na żalobę niż radość – po raz pierwszy zwątpił w słuszność postępowania Napoleona – przygotowywał się wewnętrznie do ciężkiej pracy – po raz pierwszy pomyślał też o sobie, o tym, że jest coraz słabszy
odbudowa wiatraka po bitwie	<ul style="list-style-type: none"> – mimo odniesionych ran niezwłocznie przystąpił do pracy – ukrywał cierpienie – nie słuchał rad Clover, by się oszczędzał – marzył o tym, by przed emeryturą zobaczyć odbudowany wiatrak
choroba Boxera	<ul style="list-style-type: none"> – dodawał zwierzętom wiary w siebie – nie martwił się swoim zdrowiem – marzył o zasłużonym odpoczynku na ostatnie lata życia w towarzystwie Benjamina – snuł plany rozwijania umysłu – wierząc w dobrą wolę Napoleona i jego obietnice, pozwolił się wywieźć do końskiej jatki, gdzie czekała go haniebna śmierć

Warto też zwrócić uwagę na to, jak zmienił się wygląd Boxera po bitwie z Frederickiem i w czasie prób odbudowania wysadzonego przez ludzi wiatraka.

„Krwawił z kolan, stracił podkowę, miał pęknięte kopyto, a pod skórą tylnej nogi utkwilo mu kilkanaście śrucin”.

„Zmienił się [...] jego wygląd – skóra straciła na blasku, a potężne boki były teraz zapadnięte”.

4. Ustalamy, **jak można określić Boxera, biorąc pod uwagę los, jaki go spotkał?** (zapisujemy w zeszycie)

Boxer to symbol owego człowieka prostego, który wierzył w sens ustalonych wspólnie zasad, zaufał przywódcom, ciężko pracował dla dobra wszystkich, nigdy się nie skarżył na swoją dolę w nadziei, że jego trud ma sens. Gdy był już nieprzydatny, pozbyto się go. Za poświęcenie nie spotkała go zasłużona nagroda, lecz haniebna śmierć. Ci, którym ufał, zakpili z niego, wykorzystali go, oszukali i poniżyli.

ZADANIE DLA CHĘTNYCH UCZNIÓW

Zredaguj pracę w dowolnej formie, dającą odpowiedź na pytanie: „Co sprawiło, że Boxera możemy uznać za postać tragiczną?”.

8.05.2020r.

Temat: Folwark zwierzęcy George’a Orwella, czyli obraz władzy totalitarnej – sprawdzian.